13.002896

GEMEENTE BRUMMEN
INGEKOMEN
08 APR 2013

Begrotingswijziging 2013

Delta
Handelskade 2
7202 CD ZUTPHEN

Postbus 269
7200 AG ZUTPHEN

T 0575 – 516513
F 0575 – 512403
E info@delta-zutphen.nl
W www.delta-zutphen.nl

COLOFON

Deze begrotingswijziging is in opdracht van het bestuur en de directie van Delta opgesteld door de Financiële en Facilitaire Dienst.

Zutphen, maart 2013

Missie en visie

De GR Delta betreft een samenwerkingsverband van de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen. De GR is opgericht om voor deze vijf gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit te voeren.

Onze missie en visie kan worden samengevat als 'zo regulier mogelijk, aangepast waar nodig' en is afgestemd op de komst van de Participatiewet. De maatschappelijke inbedding van Delta kenmerkt zich vooral door een sterke binding met werkgevers, samenwerking met het onderwijs en kwalitatieve, gedifferentieerde ondersteuning voor werknemers.

In lijn met onze missie en visie streven we er naar om zo veel mogelijk personen met een Sw-dienstverband, zo regulier mogelijk extern te laten werken. Dit veranderingsproces is vanaf 2009 door ons in gang gezet. Middels een samenwerkingsovereenkomst 2011- 2015 met onze vijf gemeenten is dit bekrachtigd.

We willen Delta omvormen tot een detacherings- en begeleidingsbedrijf met samenwerkingsverbanden in zowel het publieke als het private domein. Gedurende de transitiefase zullen kennis en kwaliteiten van het huidige bedrijf worden ingezet in de bredere omvorming van de sociale zekerheid en de Participatiewet in het bijzonder.

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Algemeen	4
2. Risicoparagraaf	5
3. Beleidsbegroting	6
Het programmaplan	
▪ Algemeen	6
▪ Sociaal beleid	6
▪ Financieel beleid	9
De paragrafen	
▪ Weerstandsvermogen	10
▪ Financiering	10
▪ Onderhoud kapitaalgoederen	11
▪ Bedrijfsvoering	11
▪ Verbonden partijen	12
4. Programmarekening	13
▪ Begrotingswijziging 2013	13
▪ Toelichting op begrotingswijziging 2013	13
▪ Uiteenzetting van de financiële positie 2013	16

1. ALGEMEEN

Hierbij bieden wij u de begrotingswijziging 2013 aan. De begroting is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Aanleiding voor het indienen van een begrotingswijziging voor het jaar 2013

In februari 2012 is het wetsvoorstel Wet werken naar vermogen (Wwnv) aan de Tweede kamer aangeboden. De regering streefde er naar om deze nieuwe wet met ingang van 2013 in te voeren. De wetswijziging in combinatie met forse bezuinigingen dwingen de Sw-sector om versneld om te vormen. Teneinde deze omvorming te ondersteunen heeft de overheid begin 2012 een herstructureringsfaciliteit beschikbaar gesteld voor gemeenten. In het licht van deze ontwikkelingen is de begroting 2013 opgesteld. Maar in april 2012 viel het kabinet. De Wwnv werd uitgesteld, uiteindelijk controversieel verklaard en de herstructureringsfaciliteit werd ingetrokken. De begroting 2013 was daarmee voor een deel achterhaald door de werkelijkheid.

Met het bestuur is tijdens de jaarvergadering in juni 2012 afgesproken dat Delta doorgaat met het omvormen van het min of meer klassieke Sw-bedrijf naar een detacherings- en begeleidingsorganisatie. De extra kosten die dat met zich mee zal brengen kunnen niet langer uit de herstructureringsfaciliteit gedekt worden en komen ten laste van bestemmingsreserves en het exploitatieresultaat. Onze gemeenten moeten de komende jaren rekening houden met verliezen.
Delta focust op het zo regulier mogelijk plaatsen van Sw-geïndiceerden. Ook Sw medewerkers die nu nog intern bij Delta werken, maar in staat zijn om op een externe werkplek te werken, worden in de periode 2012-2014 via (groeps)detachering of een begeleid werken arbeidsovereenkomst extern geplaatst. De opbrengsten uit eigen activiteiten worden vervangen door detacheringsvergoedingen. De voordelen op middellange termijn bestaan uit lagere kosten voor begeleiding en faciliteiten. Omdat deze kosten een vast karakter hebben zal het een aantal jaren duren voordat de kostenstructuur van Delta is afgebouwd, dan wel omgevormd naar het nieuw te vormen detacherings- en begeleidingsbedrijf.

In het najaar van 2012 trad een nieuw kabinet aan. De Wwnv is definitief van tafel. In 2013 komt het nieuwe kabinet met een nota van wijziging op de Wwnv uitmondend in de Participatiewet. Er komt één regeling voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt waarin ook de Wsw zal opgaan. Een groot deel van de zienswijzen uit de Wwnv wordt overgenomen in de Participatiewet, die met ingang van het jaar 2014 moet ingaan. Het kabinet is voornemens om werk te maken van het zo regulier mogelijk werken middels een quotumregeling voor arbeidsgehandicapten. Deze quotumregeling wordt met ingang van 2015 stapsgewijs ingevoerd.

De hierboven geschetste politieke ontwikkelingen maken het noodzakelijk om de uitgangspunten die in de begroting 2013 zijn gebruikt, bij te stellen conform de huidige realiteit. Het jaar 2013 wordt naar alle waarschijnlijkheid het laatste jaar dat de Sw-sector nog werkt met een door het rijk opgelegde taakstelling per gemeente. Met ingang van 2014 wordt de Wsw bekostigd vanuit de Participatiewet.

Meerjarenbegroting 2014 - 2016

In de begroting 2013 die we vorig jaar hebben ingediend was de meerjarenbegroting 2014 - 2016 opgenomen. Omdat deze meerjarenbegroting ook is achterhaald, hebben we deze geschrapt in deze begrotingswijziging. Tegelijk met de begrotingswijziging 2013 dienen we ook de begroting 2014 inclusief de meerjarenbegroting 2015 - 2017 in. Voor de meerjarenbegroting verwijzen we daarom hier naar de begroting 2014.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Delta heeft in 2009 een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenten waarin is vastgelegd dat wij in de jaren 2011 tot en met 2015 de integrale uitvoering van de Wsw voor de gemeenten verzorgen. Jaarlijks maken we met de gemeenten beleidsmatige afspraken over de uitvoering van de Wsw, de arbeidsparticipatie van gemeentelijke doelgroepen en de werkopdrachten, die per gemeente worden vastgelegd in een productprestatie-overeenkomst.

Resultaat

Als gevolg van de in het jaar 2010 ingezette bezuinigingen op de rijkssubsidie en de extra kosten in verband met de omvorming van Delta wordt in de begrotingswijziging 2013 rekening gehouden met een negatief exploitatieresultaat van € 603.000. Dit negatieve resultaat wordt gedekt uit de algemene reserve van Delta.

2. RISICOPARAGRAAF

Delta is volop bezig met het omvormen van haar bedrijf. De eigen productiebedrijven en dienstverlenende activiteiten worden afgestoten of omgevormd naar publiek-private allianties met reguliere bedrijven. Deze ontwikkeling sluit geheel aan bij de visie van het rijk die vorm krijgt in de Participatiewet. Geheel in lijn met de contouren van de Participatiewet wordt ingezet op het zo regulier mogelijk plaatsen van het zittende Sw personeel. Om regulier te kunnen plaatsen is de medewerking van reguliere werkgevers vereist. Ons land verkeert momenteel in een recessie en de werkloosheid neemt toe. Of we voldoende werkgevers vinden om Sw medewerkers op individuele basis of in een groep te kunnen plaatsen is onzeker. Indien het 'regulier' plaatsen minder snel gaat dan verwacht, betekent dit dat de kosten verbonden aan de eigen activiteiten minder snel afgebouwd kunnen worden. De begrotingswijziging 2013 is zo realistisch mogelijk opgesteld. Het exploitatieresultaat van Delta is mede afhankelijk van de marktontwikkelingen. Indien het economisch klimaat verder verslechterd kan dit een negatieve uitwerking hebben op het exploitatieresultaat van Delta.

Voor een uitgebreidere risicoparagraaf wordt verwezen naar de begroting 2014.

3. BELEIDSBEGROTING

Het programmaplan

Algemeen
Delta is nu nog het regionale Sw bedrijf maar vormt zich om naar een detacherings- en begeleidingsbedrijf. Delta blijft verantwoordelijk voor de huidige Wsw'ers die hun rechten en plichten uit de Wsw en CAO Wsw blijven behouden. Daarnaast voert Delta opdrachten uit voor haar gemeenten en regionale werkpleinen om personen die tot de doelgroep van de Participatiewet behoren te begeleiden naar een werkplek waar ze 'naar vermogen' kunnen werken.

Sociaal beleid

Indicatiestelling en wachtlijst Wsw
Het UWV WERKbedrijf is in 2013 nog belast met de behandeling van aanvragen Wsw en de indicatiestelling. Met de komst van de Participatiewet stopt de instroom in de Wsw. De indicatiestelling Wsw zal met ingang van 2014 dus ook stoppen. In 2012 is het aantal indicaties al sterk terug gelopen ten opzichte van de jaren daarvoor. Alle personen die ultimo 2013 een Sw-indicatie hebben en op de wachtlijst staan vallen met ingang van 2014 onder het regime van de Participatiewet.
Doordat het aantal Sw-indicaties fors is afgenomen vertoont de wachtlijst van Delta een sterke daling.

Overzicht wachtlijst uitgedrukt in personen	Wachtlijst op 31-12-2012	Wachtlijst op 31-12-2011	Wachtlijst op 31-12-2010
Bronckhorst	26	46	68
Brummen	22	33	29
Lochem	27	19	20
Voorst	12	22	37
Zutphen	71	174	151
Totaal	**158**	**294**	**305**

De wachtlijst van gemeente Lochem is toegenomen in 2012 omdat er geen plaatsingsruimte was als gevolg van een lagere taakstelling in 2012 ten opzichte van het jaar ervoor. We verwachten voor het jaar 2013 dat de wachtlijst verder zal krimpen. Vooral de wachtlijst van gemeente Zutphen zal sterk verminderen in 2013 omdat Zutphen opnieuw een hogere taakstelling heeft gekregen.

Formatie Wsw
Het jaar 2013 is het laatste jaar dat onze gemeenten een taakstelling en budget voor de uitvoering van de Wsw ontvangen. De taakstelling wordt uitgedrukt in arbeidsjaren (aj). Eén persoon met een volledig dienstverband van 36 uren per week en een handicapfactor licht of matig telt mee als één aj. Indien dezelfde persoon een handicapfactor ernstig heeft dan telt dat mee als 1,25 aj. De taakstelling 2013 ziet er als volgt uit.

Taakstelling uitgedrukt in aj	**werkelijk**				**oorspronkelijke begroting**
	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2013**
Bronckhorst	183	197	198	199	188
Brummen	86	82	91	93	89
Lochem	126	124	121	120	118
Voorst	94	98	102	98	99
Zutphen	452	464	484	505	469
Overige gemeenten	22	24	20	21	25
Totaal	**963**	**989**	**1.016**	**1.036**	**988**

De taakstelling voor 2013 bedraagt 1.036 aj, waarvan 21 aj voor niet-Delta gemeenten. Dit is hoger dan de jaren ervoor en tevens hoger dan de oorspronkelijke begroting 2013. Vooral gemeente Zutphen ziet haar taakstelling de afgelopen jaren fors groeien.
Onze gemeenten hebben besloten dat Delta de Wsw integraal uitvoert en dat de subsidie geheel aan Delta wordt doorbetaald. Voor Sw-werknemers uit andere gemeenten ontvangen wij de subsidie van niet-Delta gemeenten. Voor Sw-werknemers uit onze gemeenten die in dienst zijn van een ander Sw-bedrijf betalen wij de subsidie aan dat bedrijf door. Hierna volgt een overzicht door welke Sw-bedrijven bovenstaande taakstelling naar verwachting gerealiseerd wordt.

Gerealiseerde taakstelling uitgedrukt in aj	**werkelijk**			**begrotings-wijziging**	**oorspronkelijke begroting**
	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2013**
Delta	863	882	900	926	875
Wedeo (HKZ)	60	65	68	69	63
Andere schappen	42	44	48	45	50
Totaal	**965**	**991**	**1.016**	**1.040**	**988**

De taakstelling 2013 is in werkelijkheid veel hoger is dan verwacht in de oorspronkelijke begroting. De stijging zit nagenoeg volledig bij gemeente Zutphen. Delta zal deze extra taakstelling realiseren.
De realisatie is naar verwachting groter dan de taakstelling. Delta verwacht een overrealisatie in 2013 op de taakstelling voor gemeente Voorst. De taakstelling voor gemeente Voorst is gedaald ten opzichte van het jaar 2012 en we verwachten in 2013 nauwelijks natuurlijk verloop voor gemeente Voorst. In de loop van 2013 wordt in overleg met de beleidsmedewerkers Wsw van onze gemeenten afgestemd of we gebruik maken van de mogelijkheid tot intercollegiale ruil van taakstelling in 2013. Delta tracht de overrealisatie te beperken tot het absoluut noodzakelijke minimum. Delta ontvangt geen rijkssubsidie van rijk of gemeenten voor een eventuele overrealisatie.
Hieronder volgt een overzicht van de taakstelling en de verwachte realisatie per gemeente in het jaar 2013.

	Bronckhorst	Brummen	Lochem	Voorst	Zutphen	Andere gemeenten	Totaal
Taakstelling per gemeente in 2013 (uitgedrukt in aj)	**199,3**	**92,9**	**120,2**	**98,1**	**504,9**	**20,3**	**1.035,7**
Verwachte realisatie in 2013:							
- door Delta	120,7	85,3	114,7	85,1	499,7	20,3	925,8
- door Wedeo (aanwijzingsbesluit HKZ)	69,1	-	-	-	-	-	69,1
- door andere Sw-bedrijven	9,5	7,6	5,5	17,2	5,2	-	45,0
Totaal gerealiseerd	**199,3**	**92,9**	**120,2**	**102,3**	**504,9**	**20,3**	**1.039,9**
Over (+) / onder (-) realisatie	**0**	**0**	**0**	**+ 4,2**	**0**	**0**	**+ 4,2**

Beschut werken versus extern geplaatst
In overeenstemming met de vastgelegde afspraken in de productprestatie-overeenkomsten met onze gemeenten, voeren we een beleid om de Sw-geïndiceerde een passende arbeidsplaats, bij voorkeur in een zo regulier mogelijke omgeving, te laten innemen. Externe plaatsingen, in de vorm van begeleid werken (BW) en detacheringen zijn werkvormen die we sterk stimuleren. Daarnaast wordt met ingang van 2012 fors ingezet op groepsdetacheringen bij reguliere werkgevers en het overhevelen van activiteiten en Sw personeel naar publiek-private allianties. Een publiek-private alliantie is een samenwerkingsvorm tussen overheid en één of meerdere private ondernemingen waarbij de krachten worden gebundeld om opdrachten gezamenlijk te verwezenlijken. De bedrijfsvoering wordt overgedragen aan de alliantiepartij. Delta levert haar aandeel in de vorm van Sw-medewerkers die duurzaam op detacheringsbasis bij de alliantiepartij worden geplaatst.
De kosten verbonden aan een beschutte werkplek zijn hoog, de opbrengsten uit de markt van de beschutte werkzaamheden zijn erg laag. Delta voert in opdracht van haar gemeenten het beleid om zoveel mogelijk Sw-medewerkers over te plaatsen van een beschutte naar een externe werkplek. De

kosten verbonden aan de beschutte werkplekken kunnen daardoor worden afgebouwd. Omdat de kostenstructuur *(ambtelijk personeel, huisvesting, ict etc.)* verbonden aan het beschut werken een vast karakter heeft, kan deze niet lineair worden afgebouwd met de afname van het aantal personen in beschut werken. Deze afbouw van kosten zal een aantal jaren in beslag nemen.
Niet alle Sw-medewerkers kunnen extern geplaatst worden. Naar verwachting zal éénderde deel van het totale Sw-bestand door in de persoon gelegen factoren niet extern plaatsbaar zijn. In de Participatiewet wordt vastgelegd dat de gemeente middelen krijgen om een voorziening voor beschut werken gestalte te geven dat op lange termijn qua omvang éénderde deel van de huidige Sw zal zijn.

Vooruitlopend op de Participatiewet wordt hieronder onderscheid gemaakt naar Wsw formatie werkzaam bij Delta in een beschutte werkvorm en Wsw formatie met een dienstverband bij Delta of een BW arbeidsovereenkomst via Delta en extern werkzaam bij reguliere werkgevers. Voor alle duidelijkheid: in onderstaand overzicht zijn alle Sw-geïndiceerden uit onze gemeenten met een dienstverband bij of via een ander Sw-bedrijf niet meegenomen. Delta heeft geen enkele invloed op de arbeidsplaats van deze medewerkers. Delta betaalt slechts de rijkssubsidie per aj door aan het betreffende Sw-bedrijf. Tot nu toe heeft geen enkel Sw-bedrijf een bijdrage van Delta gevraagd in een eventueel exploitatietekort. Hoe dit in de toekomst zal gaan wanneer de subsidie nog verder wordt afgebouwd is onduidelijk.

Formatie Delta (op basis van actuele woongemeente)	**fte in 2013**	**aj in 2013**	**personen in 2013**	**personen op 31-12-2012**	**personen op 31-12-2011**
Bronckhorst_Beschut werken	63,0	65,3	71	78	83
Bronckhorst_Extern geplaatst	53,2	55,6	62	56	48
Totaal Bronckhorst	**116,2**	**120,9**	**133**	**134**	**131**
Brummen_Beschut werken	37,8	38,4	44	47	51
Brummen_Extern geplaatst	45,3	46,9	51	47	35
Totaal Brummen	**83,1**	**85,3**	**95**	**94**	**86**
Lochem_Beschut werken	66,2	68,3	79	86	91
Lochem_Extern geplaatst	44,9	45,6	54	43	48
Totaal Lochem	**111,1**	**113,9**	**133**	**129**	**139**
Voorst_Beschut werken	29,4	29,8	35	39	42
Voorst_Extern geplaatst	54,4	55,1	63	54	44
Totaal Voorst	**83,8**	**84,9**	**98**	**93**	**86**
Zutphen_Beschut werken	283,7	293,9	340	352	371
Zutphen_Extern geplaatst	200,0	205,1	255	198	135
Totaal Zutphen	**483,7**	**499,0**	**595**	**550**	**506**
Overige gem_Beschut werken	11,4	11,8	12	11	14
Overige gem_Extern geplaatst	9,4	9,8	10	10	13
Totaal Overige gemeenten	**20,8**	**21,6**	**22**	**21**	**27**
Totaal Delta_Beschut werken	491,5	507,5	581	613	652
Totaal Delta_Extern geplaatst	407,2	418,1	495	408	323
Totaal Delta	**898,7**	**925,6**	**1.076**	**1.021**	**975**

Het aantal externe plaatsingen bij reguliere werkgevers moet de komende jaren fors toenemen. Op termijn moet dit een zodanige kostenbesparing opleveren dat een deel van de subsidiekorting wordt terugverdiend. We verwachten dat de groep extern geplaatsten *(met CAO Sw rechten)* in de toekomst budgetneutraal voor onze gemeenten kan worden begeleid door Delta. De beschutte werkvormen kunnen nu al niet kostendekkend werken. Het exploitatietekort op deze groep wordt met de invoering van de Participatiewet alleen maar groter omdat de subsidie in zes jaar tijd wordt afgebouwd naar het wettelijk minimum loonniveau.

Begeleiding overige doelgroepen (niet-Sw)
In de oorspronkelijke begroting 2013 hadden we het aantal begeleidingsopdrachten niet-Sw voorzichtig ingeschat en lager meegenomen dan de jaren ervoor. Door forse bezuinigingen op re-integratie- en

participatiebudgetten van zowel UWV als gemeenten moet deze ambitie nog verder naar beneden worden bijgesteld.

Formatie kaderpersoneel
Ons kaderpersoneel, d.w.z. staf-, lijn- en begeleidend personeel dat niet wordt gesubsidieerd, volgt de arbeidsvoorwaarden uit de CAR/UWO. Nieuw kaderpersoneel wordt aangenomen in Deltalent B.V., een personeelsdoorleen-B.V. onder burgerlijk recht maar met een CAR/UWO-arbeidsvoorwaardenpakket.
Als gevolg van het zo regulier mogelijk plaatsen van Sw medewerkers zullen de eigen activiteiten de komende jaren krimpen. Als gevolg van deze krimp zal ook de formatie niet gesubsidieerd kaderpersoneel krimpen. Deze krimp zal niet opgevangen kunnen worden door natuurlijk verloop en het beëindigen van dienstverbanden voor bepaalde duur, waardoor kaderpersoneel boventallig zal worden. Boventallig personeel wordt in overeenstemming met de kaders in het sociaal statuut voor ambtelijk personeel (incl. Deltalent) ondersteund bij het vinden van een andere werkkring.

Kaderpersoneel (uitgedrukt in fte)	**werkelijk**			**begrotings-wijziging**	**oorspronkelijke begroting**
	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2013**
Dienstverband bij Delta	45	42	39	34	38
Dienstverband bij Deltalent	43	45	38	37	38
Totale formatie kaderpersoneel	**88**	**87**	**77**	**71**	**76**

De formatie kaderpersoneel is in de begrotingswijziging 2013 lager opgenomen dan in de oorspronkelijke begroting. Dit komt door natuurlijk verloop in 2012. Taken zijn herverdeeld waardoor formatieplaatsen konden vervallen.

Financieel beleid
Delta werkt momenteel in een zich sterk veranderende omgeving. De komst van de Participatiewet per 1 januari 2014 en de bezuinigingen in de periode 2014 - 2019 *(de rijkssubsidie wordt in de periode 2014 – 2019 met 9% gekort van € 25.900 in 2013 naar € 22.700 per aj in 2019)* hebben gevolgen voor het financieel beleid. Tot en met 2010 konden we werken met een sluitende exploitatie zonder gemeentelijke bijdrage. In 2011 was er sprake van een klein positief exploitatieresultaat vanwege een incidentele bate als gevolg van het vrijvallen van een voorziening. De programmarekening 2012 laat voor het eerst in jaren een verlies zien. Het effect van de rijksbezuinigingen in 2014 - 2019 op de programmarekening van Delta zijn enorm. Uitgaande van de realisatie door Delta in 2013 van 926 aj, bedraagt het negatieve effect € 3.000.000 *(926 aj x (€ 25.900 minus € 22.700))*. Bij ongewijzigd beleid binnen Delta zou dit omvangrijke structurele verliezen betekenen voor onze gemeenten.
Om de verliezen te beperken buigt Delta haar bedrijf om van een min of meer klassiek Sw-bedrijf met eigen producten en diensten naar een detacherings- en begeleidingsorganisatie. De verliezen zullen daardoor weliswaar verminderen maar kunnen niet omgebogen worden naar een resultaatneutrale of winstgevende exploitatie.
Naar verwachting heeft het deel van de huidige Sw medewerkers dat in staat is om met loonkostensubsidie en begeleiding op de reguliere arbeidsmarkt te werken, gemiddeld genomen, voldoende verdienvermogen om het gat tussen loonkosten en subsidie plus de benodigde kosten in verband met begeleiding en werkgeversverplichtingen *(bijv. Wet Poortwachter)* te dichten. Deze verwachting hebben we niet voor de Sw medewerkers die zijn aangewezen op beschutte werkvormen. De arbeidsprestatie en begeleidingsbehoefte van een medewerker in een beschutte werkvorm vertoont veel overeenkomsten met arbeidsmatige dagbesteding uit de zorg. Op dit moment is er wetgeving in voorbereiding om de begeleiding en arbeidsmatige dagbesteding uit de AWBZ over te hevelen naar de WMO. Het ligt dan ook voor de hand dat gemeenten, om redenen van doelmatigheid en efficiency, lokale en/of regionale combinaties zullen vormen tussen beschut werken (Participatiewet) en uitvoering van arbeidsmatige dagbesteding (Wmo). Deze toekomstige samenwerking is nog niet in de begroting 2013 van Delta verwerkt. Voor de Sw medewerkers die in staat zijn om 'naar vermogen' te werken bij een reguliere werkgever wordt een externe werkplek gezocht in de vorm van begeleid werken, individuele detachering, groepsdetachering of via allianties met publiek-private partijen.

Het exploitatietekort in de programmarekeningen 2013 wordt ten laste van de algemene reserve gebracht. Er wordt geen gemeentelijke bijdrage in het exploitatietekort 2013 van onze gemeenten gevraagd. Voor een verloopoverzicht Algemene reserve wordt verwezen naar paragraaf Uiteenzetting van de financiële positie 2014 – 2017 in de begroting 2014.

De paragrafen

Weerstandsvermogen
Het Algemeen bestuur heeft in maart 2004 de nota 'weerstandsvermogen Delta' vastgesteld. Deze nota is sindsdien niet herzien. Als de contouren van de Participatiewet en de daaruit voortvloeiende financiële kaders helder zijn, wordt deze nota zo nodig in overeenstemming gebracht met deze nieuwe kaders.

Algemene reserve
De algemene reserve is uit voordelige exploitatiesaldi gevormd om eventuele tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Wij verwachten dat we de komende jaren negatieve exploitatiesaldi ten laste van de algemene reserve gaan brengen. Het gewenste saldo van deze reserve blijft ultimo 2013 tussen de afgesproken grenzen van tenminste 10% en maximaal 15% van het begrotingstotaal.

Bestemmingsreserves
In 2012 heeft het bestuur besloten om alle bestemmingsreserves samen te voegen tot één bestemmingsreserve die kon dienen als co-financiering door de gemeenten in de herstructureringsfaciliteit. De herstructureringsfaciliteit is ingetrokken door het rijk. Er komen geen aanvullende middelen van het rijk waaruit de omvorming van Delta gefinancierd kan worden. De bestemmingsreserve wordt de komende jaren ingezet om kosten die verband houden met de omvorming van Delta te dekken.

Voorzieningen
In de begroting is een egalisatievoorziening voor groot onderhoud aan het bedrijfspand aan de Handelskade opgenomen. Het saldo van de voorziening en de geplande dotaties aan de voorziening zijn toereikend om het geplande onderhoud in de periode 2013 – 2016 te financieren. Er zijn geen andere kapitaalgoederen waarvoor een voorziening gewenst is.

Voor verplichtingen uit hoofde van FPU-gemeente wordt een voorziening aangehouden. De werkelijke uitgaven in verband met (ex-)personeelsleden die gebruik maken van de FPU-regeling worden op de voorziening in mindering gebracht. Het saldo op 31 december 2012 is voldoende om de kosten in 2013 en 2014 te dekken. De FPU-regeling wordt ultimo 2014 beëindigd.

Financiering
Voor 2013 zijn geen grote investeringen voorzien. Investeringen kunnen worden gefinancierd uit de kasstroom. In de leningenportefeuille worden, afgezien van de reguliere aflossingen, geen mutaties voorzien. Financieringsoverschotten worden rentedragend op een bankrekening geplaatst of belegd in obligaties die voldoen aan de eisen die in ons treasurystatuut zijn vastgelegd.
Met ingang van 2010 wordt er bezuinigd op de rijkssubsidie. Dit heeft grote invloed op de liquiditeit van Delta. Het financieringsoverschot neemt in 2013 verder af.

Treasuryparagraaf
We voldoen in 2013 aan de wettelijke eisen voor wat betreft de kasgeldlimiet voor vlottende schulden en aan de renterisiconorm voor langlopende schulden. Hieronder volgt een overzicht van de berekening van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm zoals voorgeschreven in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

Kasgeldlimiet

Gemiddelde stand rekening liquide middelen	€	1.500.000
Kasgeldlimiet (8,2% van de jaarbegroting)	€	2.500.000
Ruimte tot kasgeldlimiet	€	4.000.000

Renterisiconorm

20% van het begrotingstotaal	€	6.000.000
Aflossingen in 2013	€	57.000
Ruimte tot renterisiconorm	€	5.943.000

Onderhoud kapitaalgoederen
De kapitaalgoederen worden volgens plan onderhouden. Er is geen achterstallig onderhoud.

Bedrijfsvoering
Het jaar 2013 is het laatste jaar met een Sw taakstelling. In de product-prestatie overeenkomsten met onze gemeenten is afgesproken dat deze taakstelling wordt gerealiseerd. In 2013 wordt fors ingezet op zo regulier mogelijk werken. Naarmate meer Sw-geïndiceerden via een detacheringsconstructie of een Begeleid werken arbeidsovereenkomst bij reguliere werkgevers zijn geplaatst, kunnen de eigen activiteiten krimpen en de daarmee samenhangende kosten worden afgebouwd.

Organigram
Delta is een organisatie in beweging. Onze bedrijfsactiviteiten zijn in 2013 organisatorisch gezien nog steeds opgebouwd vanuit drie bedrijven. Doordat de focus meer en meer ligt op het realiseren van (groeps)detacheringen en Bw-arbeidsovereenkomsten wordt het belang van de eigen productie en dienstverlenende activiteiten steeds kleiner. Delta Arbeidsontwikkeling groeit. Delta Industrie en Delta Diensten krimpen. In 2013 - 2014 groeien we langzaam toe naar een nieuwe organisatiestructuur waarin we onderscheid maken tussen beschutte arbeid en externe plaatsingen.
Op 31 december 2012 zag het organogram er als volgt uit:

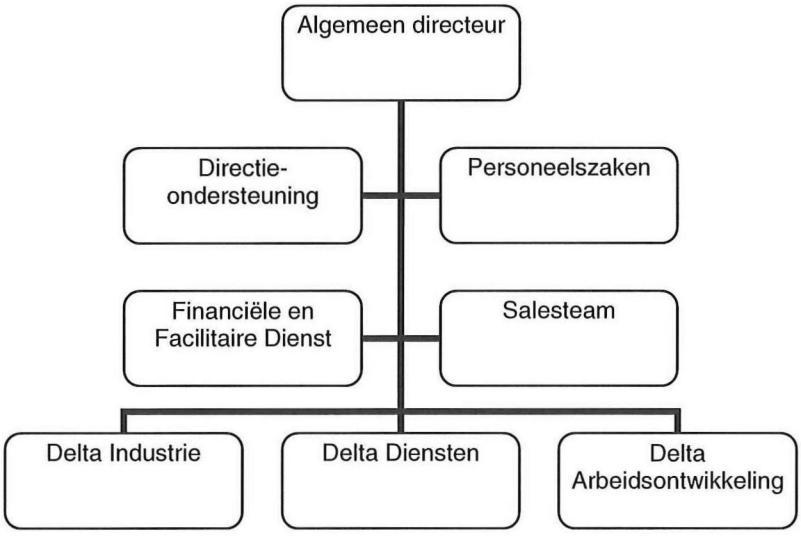

Verbonden partijen
Indien dit voor de bedrijfsvoering gewenst is, nemen we deel in of richten we private bedrijven op. Op 31 december 2012 namen we deel in:

Direct Werk / PartiDe B.V.
In 2012 zijn de statuten van Direct Werk B.V. aangepast. De naam van deze B.V. wordt per 1 januari 2013 gewijzigd in PartiDe B.V. Wedeo heeft haar aandelen in deze B.V. overgedragen aan Delta. De B.V. is op 31 december 2012 100% eigendom van Delta.
PartiDe B.V. heeft een brede doelstelling met betrekking tot integratie waarin het tijdelijk in dienst nemen van werkzoekenden als instrument tot re-integratie nadrukkelijk tot de mogelijkheden behoort. De B.V. werkt kostendekkend. Op 31 december 2012 had de B.V. 49 personen in dienst (waarvan nog één persoon via Wedeo) (op 31 december 2011: 38 personen, waarvan 23 via Wedeo).

Deltalent B.V.
Deltalent B.V. is in 2007 opgericht. De B.V. is 100% eigendom van Delta. Het doel van de vennootschap is het in dienst nemen van personeel en het doordetacheren hiervan aan Delta en andere partijen. Nieuw management-, kader- en stafpersoneel wordt door deze B.V. in dienst genomen. Op 31 december 2012 waren 37 personen (34,3 fte) bij deze B.V. in dienst en aan Delta doorgedetacheerd (ultimo 2011: 48 personen (44,9 fte)). De B.V. werkt kostendekkend.

Ribé Re-integratie B.V.
Ribé Re-integratie B.V. is in 2004 opgericht. De B.V. is 100% eigendom van Delta. Het doel van de vennootschap is het begeleiden en ondersteunen van werkzoekenden met een arbeidsbeperking bij het zoeken van passend werk op de reguliere arbeidsmarkt. Ribé Re-integratie B.V. is aangehaakt bij Delta Arbeidsontwikkeling. In 2011 zijn alle dienstverbanden in Ribé Re-integratie B.V. beëindigd en overgenomen door Deltalent B.V. De werkzaamheden zijn in 2012 verder afgebouwd.

Stichting het Volkshuis
Sinds begin 2008 zijn wij bestuurder van Stichting het Volkshuis. Doel van de deelname is het verbreden van het werkaanbod voor onze doelgroep. Er zijn plannen ontwikkeld en uitgevoerd voor verbetering van de bedrijfsvoering. In 2010 is een verbouwingsplan uitgevoerd die in eerste instantie door middel van een rekening-courant is gefinancierd. Op 1 juli 2011 is een deel van de rekening-courant omgezet in een langlopende lening met een rente van 3% per jaar die in 12 jaar wordt afgelost.
We verwachten dat Stichting het Volkshuis kostendekkend draait. Over 2012 werd een voordelig resultaat behaald van € 1.295. Dit exploitatieresultaat is toegevoegd aan de algemene reserve. Het eigen vermogen bedraagt hierdoor € 14.792 positief.

4. PROGRAMMAREKENING

Begrotingswijziging 2013

(bedragen x € 1.000,-)	**Realisatie 2012****	**Begrotings-wijziging 2013**	**Oorspronkelijke Begroting 2013**
Subsidie voor uitvoering Wsw	26.365	26.976	23.704
Doorbetaalde Wsw subsidie	- 3.010	- 2.961	- 2.712
Rijkssubsidie Delta	**23.355**	**24.015**	**20.992**
Loonkostensubsidie Begeleid werken *	- 542	- 600	- 512
Loonkosten Sw-medewerkers *	- 22.492	-23.145	- 21.896
Subsidieresultaat (A)	**321**	**270**	**- 1.416**
Opbrengsten Sw-activiteiten	6.157	5.691	5.003
Begeleidingsopbrengst AO (niet Sw)	438	201	720
Overige bedrijfsopbrengsten	502	141	77
Loonkosten ambtelijke medewerkers *	- 4.472	- 4.188	- 4.031
Afschrijvingen materiële vaste activa *	- 381	- 315	- 222
Overige bedrijfskosten *	- 3.061	- 2.826	- 3.457
Bedrijfsresultaat (B)	**- 817**	**- 1.296**	**-1.910**
Saldo van financiële baten en lasten (C)	87	63	0
Exploitatieresultaat (A+B+C)	**- 409**	**- 963**	**- 3.326**
Mutatie bestemmingsreserves (D)	91	360	1.515
Netto exploitatieresultaat (A+B+C+D)	**- 318**	**- 603**	**- 1.811**
** begrotingstotaal*	*30.948*	*31.074*	*30.118*

*** De realisatie 2012 betreft cijfers uit de concept jaarrekening 2012.*

Voor de volledigheid hebben we de cijfers uit de oorspronkelijke begroting 2013 in de laatste kolom aangegeven. Dit om te laten zien op welke onderdelen de begroting 2013 is gewijzigd.

Toelichting op begrotingswijziging 2013

Rijkssubsidie
We ontvangen van onze gemeenten de volledige subsidie die door het rijk beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoering van de Wsw. Daarnaast ontvangen we van de woongemeenten subsidie voor werknemers die niet in een Delta-gemeente wonen.
Het subsidieresultaat (A) is in de begrotingswijziging 2013 fors beter dan in de oorspronkelijke begroting. Deze verbetering is te verklaren uit een tweetal factoren. Ten eerste is de rijkssubsidie per aj in 2013 niet verlaagd naar € 24.000, zoals verwacht in de oorspronkelijke begroting 2013, maar gelijk gebleven aan de subsidie in 2012, nl. € 25.939 per aj. Dit levert een positief prijsverschil op van € 1.700.000. Ten tweede is de taakstelling in 2013 51 aj hoger uitgevallen dan verwacht in de oorspronkelijke begroting 2013. Dit levert een positief hoeveelheidsverschil op van € 1.323.000. In totaal ontvangen we € 3.023.000 meer subsidie dan verwacht in de oorspronkelijke begroting.

Doorbetaalde rijksbijdrage
We betalen aan andere Sw-bedrijven de subsidie door voor werknemers uit onze gemeenten die bij die bedrijven in dienst zijn. Het Sw-bedrijf Wedeo in Doetinchem voert voor ons de Wsw uit voor een deel van de gemeente Bronckhorst *(aanwijzingsbesluit HKZ)*. Wij betalen aan Wedeo de rijksbijdrage voor de voor ons te realiseren Sw-formatie.
De Sw-bedrijven die werknemers uit onze gemeenten in loondienst hebben, zullen ook de gevolgen van de subsidiekorting ondervinden. Vooral Bronckhorst en Voorst hebben een relatief groot aantal geïndiceerden die werkzaam zijn bij een ander Sw-bedrijf dan Delta. Het is niet ondenkbeeldig dat

daar waar andere Sw-bedrijven grote groepen Wsw-werknemers uit onze gemeenten op hun loonlijst hebben staan *(bijv. Wedeo inzake Bronckhorst en Felua/Sallcon inzake Voorst)*, een beroep op de subsidiegemeente wordt gedaan om hun aandeel in het exploitatieverlies te dragen.

Loonkostensubsidie Begeleid werken
De loonkostensubsidies die we in het kader van Begeleid werken doorbetalen aan reguliere werkgevers zijn in de begrotingswijziging 2013 hoger opgenomen in verband met het gestegen aantal personen met een BW arbeidsovereenkomst. In de oorspronkelijke begroting 2013 gingen we uit van een formatie van 56,9 fte in Begeleid werken. In de begrotingswijziging 2013 wordt uitgegaan van een formatie van 59,5 fte. De gemiddelde subsidie die we in het kader van Begeleid werken verstrekken aan werkgevers neemt toe en bedraagt gemiddeld genomen ruim € 10.000 per fte in de begrotingswijziging 2013.

Loonkosten Sw-medewerkers
De loonkosten Wsw zijn ten behoeve van de begrotingswijziging 2013 opnieuw doorgerekend op basis van het zittende personeelsbestand. Er is rekening gehouden met uitstroom door natuurlijk verloop (*pensioen, 2 jaar ziek etc.*). De instroom is meegenomen op basis van het wettelijk minimumloon. De loonkosten Wsw zijn € 1.249.000 hoger meegenomen in de begrotingswijziging 2013. Dit is volledig te verklaren uit de hogere taakstelling. Het aantal fte met een Sw-dienstverband bij Delta is met 43,5 fte gestegen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting *(839,3 fte versus 795,8 fte)*. De gemiddelde loonkosten zijn nagenoeg gelijk gebleven en liggen in de begrotingswijziging 2013 op € 27.600 per fte.

Opbrengsten Sw-activiteiten en begeleidingsopbrengst niet-Sw
De opbrengsten uit Sw-activiteiten verschuiven steeds meer van toegevoegde waarde uit verkochte goederen en diensten naar detacheringsopbrengsten.

(bedragen x € 1.000,-)	**2012**	**Begrotings-wijziging 2013**	**Oorspronkelijke begroting 2013**
Opbrengsten uit beschutte werkvormen	3.963	3.108	1.193
Detacheringsvergoedingen	2.194	2.583	3.810
Begeleidingsopbrengst AO niet-Sw	438	201	720
Externe opbrengsten	**6.595**	**5.892**	**5.723**

Het aantal personen dat extern is geplaatst, is in 2012 achtergebleven op de verwachting. Ultimo 2012 is 40% van alle Sw-geïndiceerden extern geplaatst. Het niet halen van de doelstelling in 2012 heeft geheel betrekking op de doelstelling groepsdetacheringen. In de praktijk blijkt het meer voorbereidingstijd te vergen om groepsdetacheringen te realiseren. In 2012 zijn een aantal groepsdetacheringen voorbereid die in 2013 worden geëffectueerd *(Confectie & Stalen, Postbezorging en Schoonmaak, gezamenlijk ongeveer 150 personen)*. In de begroting 2012 werd er van uitgegaan dat deze groepsdetacheringen in 2012 gerealiseerd zouden worden. Delta acht een zorgvuldige voorbereiding belangrijker dan het halen van een tijdschema. Het aantal groepsdetacheringen zal in 2013 fors toenemen. De cijfers in de begrotingswijziging 2013 zijn herzien op basis van ervaring in 2012.

De opbrengsten uit niet-Sw activiteiten zijn fors lager meegenomen in de begrotingswijziging op basis van ervaring in 2012. De krimp is volledig te verklaren uit krimpende reïntegratie- en participatiebudgetten bij gemeenten en UWV.

Op bovenstaande externe opbrengsten zijn de toe te rekenen loonkosten van kaderpersoneel en consulenten nog niet in mindering gebracht.

Overige bedrijfsopbrengsten
In de post overige opbrengsten is o.a. opgenomen de gemeentelijke bijdrage voor bestuurskosten *(€ 77.250)* en de management fee die we in rekening brengen voor de ondersteuning die vanuit Delta aan Stichting het Volkshuis *(€ 9.000)*.
De bestuurskosten in 2013 worden begroot op € 77.250. Ze worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten waarbij als verdeelsleutel geldt het aantal inwoners per gemeente op 1 januari 2012. Een overzicht van de bijdrage per gemeente treft u hieronder aan.

Gemeentelijke bijdrage in bestuurskosten	aantal inwoners op 1 januari 2012	Bijdrage in € in 2013
Bronckhorst	37.463	17.760
Brummen	21.331	10.120
Lochem	33.271	15.780
Voorst	23.701	11.240
Zutphen	47.170	22.350
Totaal	**162.936**	**77.250**

Loonkosten ambtelijke medewerkers
De loonkosten ambtelijke medewerkers zijn inclusief de loonkosten die zijn doorbelast vanuit Deltalent B.V. In de begroting 2013 is rekening gehouden met een kleine stijging van de ambtelijke loonkosten. De formatie ambtelijk personeel is door natuurlijk verloop in 2012 harder gekrompen dan verwacht in de oorspronkelijk begroting 2013. In de oorspronkelijke begroting 2013 werd er van uitgegaan dat een deel van de loonkosten gedekt zouden worden uit detacheringsvergoedingen voor kaderpersoneel dat bij reguliere werkgevers geplaatst zou worden. Het betrof dan boventallig verklaard kaderpersoneel en personeel dat mee zou gaan met groepsdetacheringen. In de begrotingswijziging 2013 zijn uit oogpunt van voorzichtigheid de volledige loonkosten van kaderpersoneel meegenomen. De loonkosten ambtelijk personeel vallen daardoor hoger uit.

Afschrijvingen materiële vaste activa
De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend op basis van aanwezige activa ultimo 2012 verhoogd met de afschrijvingen op verwachte investeringen in 2013.

Overige bedrijfskosten
De overige bedrijfskosten zijn opnieuw ingeschat op basis van het kostenpatroon 2012. De kosten zijn in 2012 al fors lager dan aanvankelijk geschat in de oorspronkelijke begroting 2013. In 2012 zijn relatief hoge advieskosten gemaakt die we in 2013 niet meer verwachten. Bovendien kunnen we in 2013 kosten afbouwen die verband houden de krimp van beschutte werkvormen. De overige bedrijfskosten zijn daarom in de begrotingswijziging 2013 fors lager opgenomen dan in de oorspronkelijke begroting 2013.
Mutaties in voorzieningen worden in de exploitatie opgenomen als onderdeel van de overige bedrijfskosten. Voor een toelichting op de verloopstaat voorzieningen wordt hier verwezen naar paragraaf "Uiteenzetting van de financiële positie 2014 - 2017" in de begroting 2014.

Saldo van financiële baten en lasten
We voeren een actief beleid met betrekking tot het beheer van onze geldmiddelen. Tijdelijke financieringsoverschotten worden rentedragend en risicovrij weggezet. Omdat de liquiditeitspositie verslechtert, dalen de rentebaten ten opzichte van 2012.

Mutatie bestemmingsreserves
De bestemmingsreserves worden ingezet om kosten die verband houden met de omvorming van Delta te dekken. In de begrotingswijziging 2013 wordt een bedrag van € 360.000 meegenomen als vrijval uit bestemmingsreserves. Het betreft de dekking van loonkosten van kaderpersoneel dat in 2013 boventallig wordt verklaard en huisvestingskosten in verband met leegstand productiehallen in ons bedrijfspand.
Voor een toelichting op de verloopstaat bestemmingsreserves wordt hier verwezen naar paragraaf "Uiteenzetting van de financiële positie 2014 - 2017" in de begroting 2014.

Resultaat
We verwachten voor 2013 een exploitatietekort van € 603.000. Dit tekort wordt gedekt uit de algemene reserve.
Voor een toelichting op de verloopstaat algemene reserve wordt hier verwezen naar paragraaf "Uiteenzetting van de financiële positie 2014 - 2017" in de begroting 2014.

Uiteenzetting van de financiële positie 2013

De stand en het verloop van reserves en voorzieningen
Tegelijk met deze begrotingswijziging wordt ook de begroting 2014 aangeboden. De stand en het verloop van de reserves en voorzieningen maakt onderdeel uit van de begroting 2014. In dit document wordt volstaan met een verwijzing naar dit document.

Financiering
Er worden voor 2013 geen belangrijke wijzigingen in de financiering verwacht. Er worden geen nieuwe leningen afgesloten. Op de nog lopende lening wordt conform contract jaarlijks afgelost. Investeringen worden gedekt uit de kasstroom. Een vervroegde aflossing van de lening is vanwege het boetebeding niet zinvol.

Overzicht langlopende leningen

verstrekker	jaar van ingang	rente	looptijd	hoofdsom	saldo op 31-12-13	jaarlijkse aflossing
B.N.G.	2000	6,01%	20 jr.	€ 1.135.000	€ 397.000	€ 56.700

Investeringen
De eigen activiteiten worden afgestoten dan wel overgedragen aan publiek-private allianties. Dit betekent dat we niet meer investeren in deze activiteiten. Voor zover we nog eigen activiteiten hebben, blijft het investeringsniveau beperkt tot het minimaal noodzakelijke. Wij verwachten dat dit minder zal zijn dan € 50.000 per jaar en het betreft vooral vervangingsinvesteringen.